

Un moment excelent – un veritabil contrapunct la unele scene prea dulcele –, este apariția celor doi *Călători*, la pensiunea Weber. Ei sunt proaspeți însurăței, cam trecuți și cam grăsuții, îmbrăcați în hainele de mire și mireasă, ridiol cât încape, mereu cu mâncarea în brațe, hotărâți s-o găsească pe *domnișoara Weber* și să nu plece nici morți din pensiune. Scenele în care toți ceilalți se solidarizează în a-i convinge pe cei doi că n-au nimerit unde trebuie și că acolo e chiar o casă de nebuni, sunt de un haz autentic, jucate cu aplomb și naturalețe de Mariana Vasile și George Voinese, în apaluzele continue ale publicului.

Bogoiu are în Ion Abrudan un interpret potrivit, secretos și consecvent în tot ce face. Puțin umor în plus însă nu i-ar strica, spre a se pune și mai mult într-o lumină ridicol-candidă. El are însă o tristețe ce îi conferă personajului o notă de profunzime pe care cu greu ai fi găsit-o la personajul lui Sebastian.

Maiorul (Dorul Fârte) este mereu în contratimp cu ceilalți, ascunde un suflet bun, dar și capricii destule. Aparițiile sale sunt pitorești și nelipsite de consistență.

În *Jeff*, actorul Richard Balint încearcă să mai scape de mișcările excesive impuse de numeroasele sale personaje-bufoni (și care, eventual, ar risca să devină manieră de joc) și construiește un adolescent timid și plin de bun-simț, cu ieșiri specifice vârstei, necontrolate, agresive. El este foarte aproape de personaj, mai ales în scenele cu *Stefan Valeriu*; stângăcia (în cele cu frumoasa *Corina*) fiind mai degrabă a actorului, decât a personajului.

Există în trupă un actor ale cărui resurse pentru orice gen teatral se dovedesc inepuizabile. Numele său: Petre Ghimbășan. Aici, în minusculul rol al mecanicului, schițează din câteva linii sigure un hâtru meseriaș ardelean, priceput și vorbăreț, simpatic cât încape. Apariție plăcută este și Codruța Ureche în *Agnes*, mica unguroaică de la pensiune.

Prin scena albă-albă trece, la începutul și la sfârșitul reprezentației, o misterioasă femeie tânără într-o superbă rochie neagră. O femeie care îmi place să cred că nu e chiar *domnișoara Weber*, ci un fel de metaforă, un memento care să ne trezească la realitate: toate vacanțele sunt scurte, iluziile noastre se topesc, ne întoarcem iar la slujbele anoste, la viața plină de greutate, la mitocănie, la mizerie, la praf. Un spectacol, ca și o vacanță, ni se par mereu prea scurte...

Undeva, acolo, între scenă și sală se crease o senzați comună: aceea a libertății interioare, a lenei benefice, a iluziei că ni s-ar mai putea întâmpla și ceva bun într-o lume în care, zi de zi, se petrec numai rele: războaie, acte teroriste, tâlhării, și multă mizerie...

Ah, da... ce scurtă e... vara...

Teatrul de Stat Oradea, Trupa „Iosif Vulcan” – Jocul de-a vacanța de Mihail Sebastian. Regia: Radu Nichifor. Scenografia: Vioara Bara. Cu: Ion Abrudan, Dorin Presecan, Elvira Platon Rîmbu, Doru Fârtec, Angela Tanko, Richard Balint, Codruța Ureche, Petre Ghimbășan, George Voinese, Mariana Vasile, Geo Dinescu. Data premierei: mai 2003.

Omul este și rămâne singur...

Din motive deloc fortuite, chiar aș zice... forțată de faptul că teatrul se află în reparații capitale, tânăra, foarte tânăra regizoare Luisa Brandörfer, venită din Germania, ne-a oferit un spectacol fericit adaptat la condițiile pe care le-a găsit la fața locului, ca să zic așa...

Îmi imaginez ce se petrece în mintea unui regizor tânăr (neapărat tânăr) care, invitat să pună în scenă un spectacol, de fapt un debut în România – după doar câteva spectacole în țara de adopție – se trezește în fața unei săli și unei scene în plin proces de refacere (foarte, foarte necesar). În nici un caz nu intră în panică, nu dă semne de disperare. Nici Luisa n-a dat. Dimpotrivă, spre cinstea ei, a găsit rapid soluții pentru a muta spectacolul în sală, imaginând un fel de Studio, cu doar câteva rânduri de scaune.

Între două panouri înalte, orchestra interpreta, din când în când, celebrele valsuri vieneze, intervenind uneori cu zgomote... muzicale în momentul în care sublinierea era strict necesară. Prezența permanentă a acestora pe scenă, cu participare activă, s-a dovedit un gând regizoral bun. Un panou pe roțile, cu uși și perdele, ușor de manevrat, imaginează când măcelăria lui *Oskar*, când Cabaretul, obturând orchestra care însă continuă să rămână în locul destinat ei.

Odată rezolvat spațiul în care se joacă, regizoarei nu i-a rămas decât un singur și generos gând: și anume acela de a lucra mult, continuu și aplicat cu trupa, cam așa cum se petrec lucrurile cu spectacolele studentești sau în workshop-uri. Ei bine, acest lucru s-a văzut foarte bine în spectacol. Trupa s-a arătat unită, solidă, gândind și respirând unitar. Rareș Hontzu (care joacă trei roluri: *Havlitschek*, *Omul cu pălăria*, *Ferdinand*), singurul machiat puternic, este un conferențiar extrem de prezent și de atent cu tot ce se întâmplă în scenă, întocmai ca un regizor. O face cu eleganță și detașare... brechtiană. Totul, scena improvizată, intrările, muzica, participarea, distanțarea ușor ironică de personaje, mi-a lăsat impresia că un asemenea tip de spectacol i-ar fi plăcut și autorului, care, încă din scriitură, mi se pare mie, n-a intenționat câtuși de puțin să-și facă din spectatori martorii unei – la urma urmei – destul de banale povești de dragoste și nefericire, cât să-i implice în ceea ce germanii numesc privire atentă asupra vieții. Regizoarea, trăind și fiind școlită în mediul german, a înțeles cel mai bine acest lucru simplu, spectacolul ei fiind astfel, de la un capăt la altul, un fel de „poveste spusă de o străină gură”...

Trupa, în majoritate tânără și foarte tânără, se simte bine în joc: Marc Ossau dă relief dificilului rol al lui *Alfred (Cuceritorul)*, chiar dacă nu este genul de crai, având o statură neimpozantă. Are în schimb o energie ieșită din comun, ceva care o face pe *Marianne* (Ioana Iacob are și vârsta și candoarea personajului său) să se piardă cu firea în fața lui, urmându-l orbește, ca fermecată de un șarpe boa. De altfel, cele mai reușite scene sunt ale celor doi. În rolul *Valeriei*, tânără și necomplexată, din fericire, de silueta-i generoasă, Dana Borteanu „se vede” la orice apariție, dezinvoltura și pofta de joc fiind evidente. Colin Buzoianu joacă, pe rând, tristețea logodnicului părăsit și dragostea nestinsă pentru *Marianne*, având pe chipul frumos o resemnare iremediabilă. În rolurile mai mici (unele, din lipsa actorilor au fost eliminate sau se rostesc replici din balconul nevăzut al sălii...), Radu-Miodrag Vulpe (*Erich*), Daniela Török (*Emma* și *O fată de la Cabaret*), Ciprian Lungu (*Mister* și *Idiotul*), Andreea Nistor (*Ida* și *O fată...*), Karina Reitsch, Ramona Olasz (*Fete de la Cabaret*), Andrei Hansel, Dana Ionescu, Ovidiu Jurca, Cristina Visneyi, Adrian Voichitescu se simt bine toți, având limpede conștiința contribuției lor la reușita creației comune.

I-am lăsat la urmă... pe cei dintâi, pe actorii consacrați ai trupei Teatrului German, cunoscuții și apreciații: Ildiko Jarcek-Zamfirescu – o bunică autoritară, deloc rea, dar având clară conștiința răspunderii, lucru care-i lipsește în totalitate nepotului ei; Bernd von Bömches, împătimit de teatru, este un *Rege al Scamatorilor* viu, iubind peste măsură și cam fără nici o logică viața, tinerețea, chefurile, și imaginându-și că propria sa viață e un număr reușit de iluzionism; Alexander Ternovite creează un *Căpitan de cavalerie* ramolit și simpatic, cu contrast continuu între aerele sale ridicole de fost militar și starea de decrepitudine

în care se află; în rolul *Mamei*, Isolde Cobeț aduce mai ales revolta și amărăciunea femeii prinse în capcană. Spre onoarea lor, acești actori s-au integrat perfect viziunii tinerești și propunerii specifice de joc și interpretare.

I-am reproșat Lidiei Sava o anumită neatenție la alegerea costumelor. În simplitatea lor studențească, ele păreau alese din garderoba existentă și nu e nimic rău în aceasta. Rău este doar că ele nu au fost selectate și grupate mai atent, pe culori și croiuri, lăsând neplăcuta impresie că au fost aduse pe scenă chiar din întâmplare, cu toate că nu-mi imaginez că așa s-au petrecut lucrurile. Într-un decor auster de acest tip, costumele – pete de culoare – ar fi contribuit enorm la imaginea întregului.

Ioan Opra a condus orchestra – profesionistă, se vede – nu ca un simplu dirijor, ci ca un regizor secund. O notă bună vom da în final și micii trupe de dansatoare, jucând și nu doar dansând (scenele așa și sunt compuse de autor), alcătuind câteva momente foarte importante ale spectacolului.

Închei apreciind dăruirea și munca neobosită cu actorii a tinerei regizoare, fantezia și capacitatea ei de adaptare la teatrul românesc (fie el și de limbă germană), veșnic în criză de bani, de mijloace, de... Ori poate, cine mai știe, această putere de adaptare s-o fi moștenit Luisa mai degrabă decât de la nemți, de la mama ei, româncă, regizoarea Magda Bordeianu (și poate și de la tatăl ei, Vladimir Brânduș, actorul...)

Teatrul German de Stat Timișoara – Povestiri din pădurea vieneză de Odön von Horváth. Regia și decorul: Luisa Brandsdörfer. Costumele: Lidia Sava. Asistent de regie: Karina Reitsch. Dirijorul Orchestrei Teatrului German: Ioan Opra. Distribuția: Bernd von Bömches, Ioana Iacob, Colin Buzoianu, Marc Ossau, Isolde Cobeț, Ildiko Jarcsek-Zamfirescu, Dana Borteanu, Rareș Hontzu, Alexander Ternovits, Radu-Miodrag Vulpe, Daniela Török, Ciprian Lungu, Andreea Nistor, Karina Reitsch, Ramona Olasz, Andrei Hansel, Dana Ionescu, Ovidiu Jurca, Cristina Visneyi, Adrian Voichitescu. Premiera: 28 februarie 2003.

